

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з історії

Під час оцінювання навчальних досягнень з історії враховується:

- рівень оволодіння історичними знаннями; знання хронологічних меж періодів, найважливіших історичних подій і процесів; визначення характерних суттєвих рис історичних явищ і подій;
- рівень умінь групування (класифікації) фактів за вказаною ознакою, розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями;
- рівень оволодіння практичними вміннями та навичками роботи з історичними джерелами; обґрунтування власного ставлення учня щодо історичної події, явища, діяча.

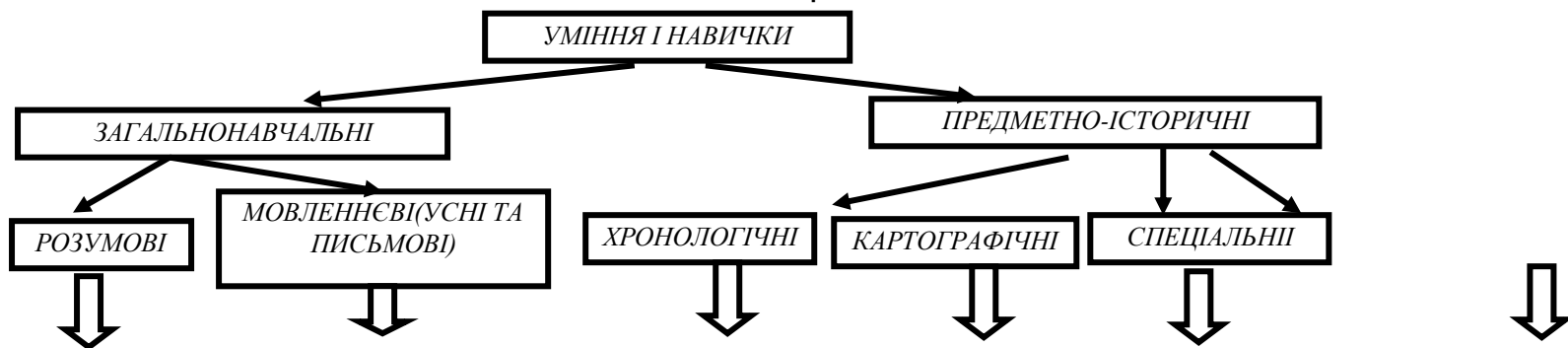
Всі види оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень може назвати одну-дві події, дати, історичні постаті чи історико-географічні об'єкти.
	2	Учень називає декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так - ні»; має загальне уявлення про лічбу часу в історії.
	3	Учень може двома-трьома простими реченнями розповісти про історичну подію чи постать; впізнати її за описом; співвіднести рік зі століттям, століття - з тисячоліттям ; має загальне уявлення про історичну карту.
II. Середній	4	Учень може репродуктивно відтворити невелику частину навчального матеріалу теми, пояснюючи історичні терміни, подані у тексті підручника, називаючи одну-дві основні дати; показуючи на карті історико-географічний об'єкт.
	5	Учень з допомогою вчителя може відтворити основний зміст навчальної теми, визначити окремі ознаки історичних понять, називати основні дати; показувати на історичній карті основні місця подій.
	6	Учень може самостійно відтворювати фактичний матеріал теми, давати стисло характеристику історичній постаті, встановлювати послідовність подій; користуватись за допомогою вчителя наочними та текстовими джерелами історичної інформації.
III. Достатній	7	Учень послідовно і логічно відтворює навчальний матеріал теми, виявляє розуміння історичної термінології, характеризує події (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ та процесів; «читає» історичні карти з допомогою їх легенди; використовує історичні документи як джерело знань.
	8	Учень володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає правильне визначення історичних понять, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми; дає словесний опис історичних об'єктів, використовуючи легенду карти.

	9	Учень вільно оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; синхронізує події у межах курсу, аналізує зміст історичної карти.
IV. Високий	10	Учень використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки, спираючись на широку джерельну базу; рецензує відповіді учнів; співставляє і систематизує дані історичних карт; синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії.
	11	Учень володіє глибокими знаннями, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, аналізувати історичну інформацію, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії.
	12	Учень у повному обсязі опанував програмовий матеріал, що дає йому змогу відповідно до вікових особливостей презентувати власну інтерпретацію історичних явищ.

Застосування на практиці критеріїв навчальних досягнень учнів потребує обов'язкового врахування вікових особливостей учнів та особливостей навчальних курсів. Природно, що загальна характеристика рівнів навчальних досягнень учнів матиме неоднакове втілення для учнів 5—6 класів чи, наприклад, одинадятикласника. Так, має ряд особливостей пропедевтичний курс "Вступ до історії. 5-й клас". Без її врахування застосування критеріїв неминуче призведе до переобтяження учнів.

КЛАСИФІКАЦІЯ УМІНЬ І НАВИЧОК УЧНІВ З ІСТОРІЇ



ОСНОВНА ШКОЛА

<ul style="list-style-type: none"> аналізувати інформацію; виділяти головні ідеї в тексті чи розповіді вчителя; синтезувати засвоєну інформацію; співставляти та порівнювати однотипні явища, інформацію з різних джерел; оцінювати окремі факти, події; 	<ul style="list-style-type: none"> самостійно будувати відповідь, використовуючи різні джерела знань; давати усний відгук на відповідь однокласника; писати коротке оповідання про подію; оцінювати власну відповідь; складати оповідання 	<ul style="list-style-type: none"> визначати дати і хронологічні межі подій; співвідносити рік зі століттям, століття з тисячоліттям; співвідносити дати подій з певним періодом історії; правильно 	<ul style="list-style-type: none"> визначати географічне положення країни, рельєф місцевості; показувати на карті місця історичних подій; читати історичну карту, правильно використовуючи знання легенди карти; виконувати завдання на 	<ul style="list-style-type: none"> самостійно здобувати інформацію з тексту та позатекстових компонентів підручника з історії; аналізувати нескладні та адаптовані джерела історичної інформації; визначати, застосовувати історичні терміни та поняття, конкретизуючи поняття на прикладах чи визначаючи ознаки поняття на основі аналізу фактів;
---	--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • формулювати нескладні висновки та узагальнення; • аналізувати та узагальнювати; • будувати доказ чи спростування; • давати визначення понять на основі вивченого матеріалу; • визначати головне та другорядне, об'єктивне та суб'єктивне; 	<p>(письмово або усно) по картині;</p> <ul style="list-style-type: none"> • готувати повідомлення і доповіді та виступати перед однокласниками; • брати участь в дискусії, аргументувати власну позицію з посиланням на джерело; • давати усний відгук на повідомлення і доповіді інших учнів; 	<p>користуватися лінійною картою;</p> <ul style="list-style-type: none"> • встановлювати послідовність та синхронність історичних подій; • складати хронологічні таблиці; • синхронізувати події історії України та всесвітньої історії; • складати синхроністичні таблиці; 	<p>контурній карті;</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовувати карту як джерело інформації при характеристиці історичних подій, явищ, процесів; • користуючись картою, визначати причини та наслідки історичних подій, пов'язані з геополітичними чинниками і факторами навколишнього середовища; 	<ul style="list-style-type: none"> • розповідати про історичні події й явища та описувати їх; • давати історичну характеристику видатним діячам; • формулювати емоційно-ціннісну оцінку історичних подій і діяльності історичних осіб; • визначати причини, сутність, наслідки та значення історичних явищ та подій;
<ul style="list-style-type: none"> • складати порівняльну та узагальнюючу характеристику явищ, процесів; • складати нескладні таблиці та схеми і будувати відповідь на основі схеми чи таблиці. 	<ul style="list-style-type: none"> • складати різні типи планів; • користуватись словниками; • розповідати на основі плану. 	<ul style="list-style-type: none"> • виділяти сутнісні ознаки історичного періоду чи етапу. 	<ul style="list-style-type: none"> • використовувати картографічну інформацію для пояснення розвитку міжнародних відносин, політичних інтересів тієї чи іншої країни. 	<ul style="list-style-type: none"> • висловлювати власну точку зору щодо історичної інформації й обґрунтовувати її; • відокремлювати упереджену інформацію від неупередженої.

СТАРША ШКОЛА

<ul style="list-style-type: none"> • аналізувати, синтезувати та узагальнювати значний обсяг інформації у певній системі; • оцінювати, порівнювати, пояснювати факти і явища дійсності на основі інформації, отриманої з різних джерел знань; • користуватися науковою термінологією; • застосовувати поняття як інструмент пізнання нового; • порівнювати, пояснювати, узагальнювати та критично оцінювати факти та діяльність осіб, спираючись на набуті знання, власну систему цінностей; • проводити нескладні дослідження. 	<ul style="list-style-type: none"> • писати есе з викладенням власної позиції; • висловлювати власну точку зору, формулювати і захищати власну позицію під час усної і письмової дискусії; • брати участь в обговоренні історичних питань; • готувати аналітичні доповіді, реферати та виступати перед однокласниками; • давати розгорнуту рецензію на відповіді та виступи інших учнів; • складати тези, розгорнутий та опорний конспект і будувати відповідь на цій основі; • користуватись довідковою літературою та Інтернетом для самостійного пошуку інформації. 	<ul style="list-style-type: none"> • розглядати суспільні явища у розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу; • співставляти історичні події, явища з періодами (епохами), орієнтуватися в науковій періодизації історії; • використовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу. 	<ul style="list-style-type: none"> • аналізувати інформацію карти як джерело знань про геополітичні інтереси країн у конкретно-історичний період; • аналізувати карту як джерело інформації про основні тенденції розвитку міжнародних відносин та місця в них України; • на основі карти пояснювати причинно-наслідкові та інші зв'язки між подіями і явищами; • характеризувати історичний процес та його регіональні особливості, спираючись на карту. 	<ul style="list-style-type: none"> • визначати роль людського фактора в історії, давати багатогранну характеристику історичних особистостей, розкривати внутрішні мотиви їхніх дій, складати політичні та історичні портрети; • виявляти протиріччя в позиціях, різні інтереси, потреби соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі; • самостійно інтерпретувати зміст історичних джерел та історичні факти, явища, події; • критично аналізувати та оцінювати історичні джерела; • виявляти тенденційну інформацію та пояснювати її необ'єктивність; • оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських та національних цінностей.
---	---	---	---	---